Urheiluopistot

Urheiluopistot ry:n

TOIMINTAKERTOMUS

2023

SISÄLLYS

1. YHTEENVETO TOIMINTAVUODESTA

2. STRATEGIA 2019-2024

2.1 Yhteiskunnallisena tehtävänä lasten ja nuorten liikkumattomuuden ratkaiseminen

2.2. Urheiluopistoverkoston tiivistäminen ja sitouttaminen

3. KESKEISET TOIMENPITEET

3.1. #LiikuttaviaPäätöksiä vaikuttamisen välineenä

3.2. Vastuullisuusohjelman 100 vastuullisuustekoa vuoden verkostotekona

3.3. Yhteistyöstä voimaa ja asiantuntemusta tutkintoperusteiden uudistukseen

3.4. Vapaan sivistystyön Ketterä käsikirja osaksi arjen toimintaa

3.5. Viestintä strategisten tavoitteiden tukena

3.6. Verkostotapaamiset vuorovaikutuksen varmistajana

3.7. Pääsihteerin opistokierros perehdytyksen vahvistajana

3.8. Muut verkostot osana yhteistyötä

4. HALLINTO JA TALOUS

4.1. Sääntömääräiset kokoukset

4.2. Hallitus

4.3. Toiminnottaiset ryhmät

4.4. Kehittämis- ja ohjausryhmät

4.5. Edustukset

4.6. Talous

1. YHTEENVETO TOIMINTAVUODESTA

Vuonna 2023 yhteiskunnalliset haasteet ja toisaalta mahdollisuudet vaikuttivat Urheiluopistot ry:n toimintaan. Hallitusohjelman historiallisen suuri leikkausuhka vaati aktiivisia vaikuttamisen toimenpiteitä, mutta samalla liikkumisen, liikunnan ja urheilun merkitys ihmisen hyvinvoinnille nostettiin entistä tärkeämpään asemaan. Uuteen hallitusohjelmaan kirjattiin poikkihallinnollinen Suomi liikkeelle -ohjelma, jonka tavoitteena on kääntää liikkuminen nousuun kaikissa ikäluokissa.

Alkuvuoden aikana suunniteltiin viestintätoimisto Milttonin kanssa vaikuttamiskampanja, joka sisälsi erilaisia päättäjätapaamisia sekä yhteisiä viestintätoimenpiteitä. Vaikuttamistyötä tehtiin myös VST ry:n ja Sivista ry:n kautta muun muassa julkilausumilla leikkauksia vastaan. Eduskunnan sivistysvaliokunnalle toimitettiin lausunto mahdollisten leikkausten vaikutuksesta liikunnan koulutuskeskusten toimintaan. Leikkausten määrä toteutui liikunnan koulutuskeskusten osalta hallitusohjelman kirjauksen mukaan vuodelle 2024. Vaikuttamistyön suunnittelua jatkettiin syyskaudella Milttonin kanssa työstämällä ydinviestit tulevien tapaamisten tueksi.

Ammatillisen koulutuksen osalta toimintavuoden aikana uudistettiin liikuntaneuvojan tutkintoperusteet yhteistyössä opetushallituksen kanssa. Uudistetut perusteet saatiin lausuntokierrokselle loppuvuodesta ja ne astuvat voimaan vuoden 2025 alusta. Uudistustyö tehtiin hyvässä yhteistyössä koko verkoston kanssa Lapin Urheiluopisto Santasportin ollessa vastuussa kirjoitustyöstä.

Näkyvimpiä toiminnallisia kehitysaskeleita otettiin, kun verkoston yhteinen vastuullisuusohjelma valmistui kesäkuussa. Vastuullisuusohjelma näkyi laajasti niin verkoston omissa kuin jäsenten viestintäkanavissa muun muassa 100 vastuullisuustekoa -kampanjan kautta. Vastuullisuusteemaa käsiteltiin opistojen omissa henkilöstöinfoissa sekä opistokohtaisesti nimettiin eettisten asioiden vastuuhenkilö. Loppuvuodesta hyväksyttiin yhteiset tavoitteet ja mittarit konkretisoimaan vastuullisuusohjelman toimenpiteiden toteutumista vuosina 2023-2024.

Urheiluopistoverkoston strategian mukaisesti yhteistyö tiivistyi vuoden aikana entisestään. Verkostopäivät keräsivät toimijat yhteen toukokuussa Tanhuvaaraan ja marraskuussa Solvallaan. Solvallan verkostopäivillä hyväksyttiin yhdistykseen kahdestoista jäsen; Kolmen Kampuksen Urheiluopisto. Verkostopäivien yhteydessä toteutettiin avoimet Teams-infot kaikille opistojen henkilökunnalle. Opepäivät keräsivät Vierumäelle toukokuussa suuren joukon koulutusosaajia. Lisäksi eri työryhmät kokoontuivat säännöllisesti kehittämään yhteistyötä sekä jakamaan parhaita käytäntöjä.

Toimintavuosi oli Urheiluopistot ry:lle hallinnollisten muutosten vuosi. Pitkäaikainen pääsihteeri Nina Luukkainen lopetti tehtävässä 12.5. ja uusi pääsihteeri Eerika Laalo-Häikiö aloitti 14.8. Loppuvuodesta puheenjohtaja Petri Jakonen ilmoitti väistyvänsä puheenjohtajan paikalta. Samaan aikaan päätettiin uudistaa verkoston sääntöjä muuttaen hallintorakenteita kohti ketterämpää päätöksentekoa.

Toimintavuoden lopussa saatiin opetus- ja kulttuuriministeriöltä päätös erityisavustuksesta, jonka avulla käynnistettiin verkoston vaikuttavuusanalyysin ja uuden strategian työstäminen. Molemmat kokonaisuudet valmistuvat vuoden 2024 aikana vahvistamaan niin verkoston yhteistyötä kuin vaikuttamisen keinoja. Loppuvuodesta käynnistettiin myös neuvottelut Suomen Olympiakomitean kanssa verkoston koordinointiroolista osaamisen kehittämisen valtakunnallisessa kokonaisuudessa.

PÄÄTULOKSET

- Vaikuttamistoimenpiteitä eli **#LiikuttaviaPäätöksiä** toteutettiin Milttonin asiantuntemuksen avulla
- Yhteinen **vastuullisuusohjelma** julkaistiin kesäkuussa
- **Osaamisen kehittämisen** koordinoinnin neuvottelut käynnistyivät Olympiakomitean kanssa
- Verkoston eri työryhmät toimivat aktiivisesti **yhteisen strategian** suunnassa

2. STRATEGIA 2019-2024

Urheiluopistot ry:n strategiakauden toiseksi viimeinen vuosi nojautui vahvasti yhteisesti määriteltyihin strategisiin linjauksiin ja tavoitteisiin, joita ohjasivat yhteinen missio, visio ja arvot.

MISSIO

Urheiluopistojen verkosto – Lasten ja nuorten liikunnan, urheilun ja hyvinvoinnin arvostetuin, tunnetuin ja vaikuttavin asiantuntija.

VISIO

Tavoitteena on Suomi, jossa jokainen lapsi liikkuu ja voi hyvin. Urheiluopistoverkosto tuottaa suomalaisen liikuntakentän eturivin toimijana ensiluokkaista liikunnan, hyvinvoinnin ja urheilun osaamista ja osaajia. Yhteiskunnallisesti vaikuttava asiantuntijaverkosto mahdollistaa maailman liikkuvimman arjen sekä lasten hyvinvoinnin.

ARVOT

Sitoutunut kumppanuus
Urheiluopistot muodostavat valtakunnallisesti ainutlaatuisen liikunnan, urheilun ja hyvinvoinnin osaajien ja osaamisen verkoston. Verkosto on sisäisesti ja ulkoisesti vaikuttavin, kun sen jäsenet ovat sitoutuneet toimimaan toistensa kumppaneina ja edistämään yhteisiä päämääriä. Yhteistyöhön sitoutunut verkosto on aloitteellinen, haluttu ja arvostettu kumppani myös sidosryhmilleen.

Kunnianhimoinen kehittyminen
Osaaminen ja uuden tiedon tuottaminen muodostavat verkoston vaikuttavuuden kivijalan. Verkosto ei pysähdy paikoilleen tai tyydy siihen, mitä kussakin tilanteessa on saavutettu, vaan toimii jatkuvan oppimisen hengessä kehittäen asiantuntijuuttaan.

Tuloshakuinen vaikuttavuus
Verkoston toiminta on onnistunutta silloin, kun se saavuttaa päämääränsä, tuottaa tulosta ja vaikuttaa siten yhteiskuntaan ja toimintansa kohteisiin. Verkosto tekee visionsa ja missionsa todeksi teoin, ei sanoin, ja viestii tuloksistaan aktiivisesti.

Pitkäjänteinen vastuullisuus
Verkoston ytimessä on pitkäjänteinen vaikuttavan hyvinvoinnin ja terveellisen arjen edistäminen ja rakentaminen. Fyysisen hyvinvoinnin ohella verkosto edistää vastuullista yhteiskuntaa ja elämäntapaa kestävän kehityksen mukaisesti.

2.1. Yhteiskunnallisena tehtävänä lasten ja nuorten liikkumattomuuden ratkaiseminen

Strategian keskeisenä tavoitteena lasten ja nuorten liikkumattomuuden ratkaisemisessa on linjattu urheiluopistoverkoston yhteiskunnallisen position ja vaikuttavuuden vahvistaminen lasten ja nuorten liikkumisen sektorilla, verkoston osaamisen tarjoaminen yhteiskunnan käyttöön sekä liikunta-alan ajatusjohtajuuden ja asiantuntijuuden vahvistaminen.

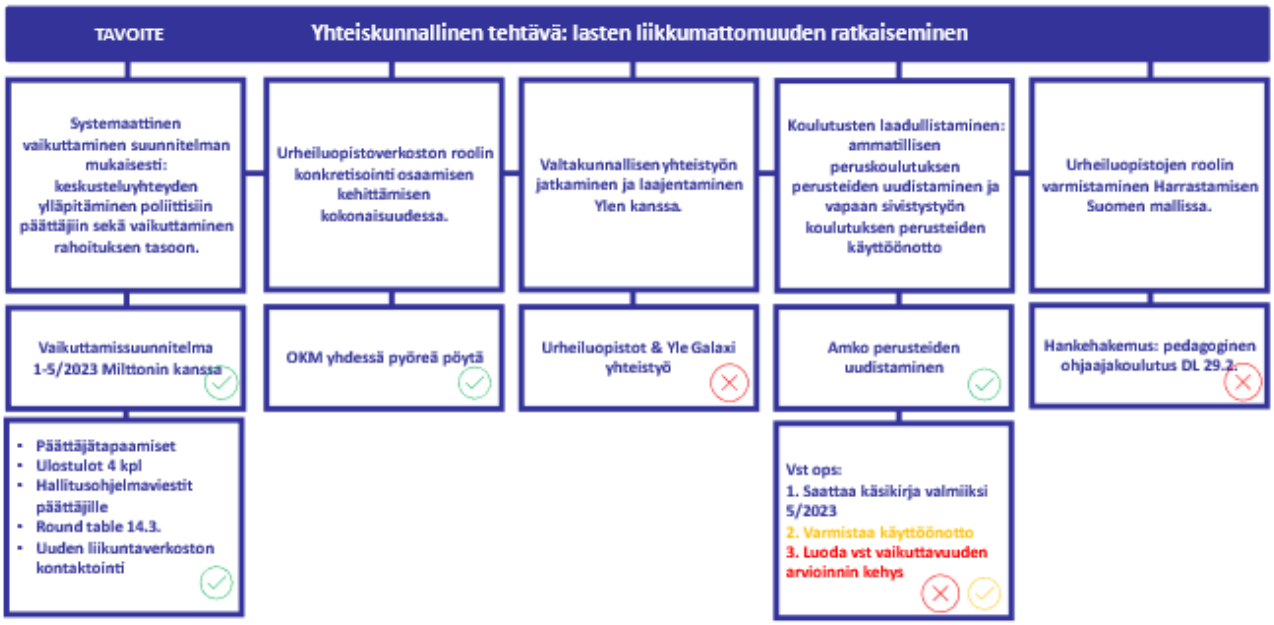

Kuva 1. Kuvaus strategisten toimenpiteiden toteutumisesta lasten ja nuorten liikkumattomuuden ratkaisemisen osalta.

2.2. Urheiluopistoverkoston tiivistäminen ja sitouttaminen

Strategiakaudella verkoston tiivistämisessä ja sitouttamisessa tavoitteiksi oli asetettu tuloksekkaiden yhteistyömallien ja -tapojen kehittäminen ja rakentaminen, verkoston tarjoaman lisäarvon näkyväksi tekeminen sekä verkoston jäsenten ja yksilöiden toimijuuden vahvistaminen ja merkityksellisyyden luominen osana verkostoa. Kokonaisuudessaan verkoston toiminta otti vuoden aikana kehitysharppauksia yhteisten toimenpiteiden kautta, joihin kuuluivat oleellisesti yhteinen vaalivaikuttamistyö sekä vastuullisuusohjelman syntyminen.

Kuva 2. Kuvaus strategisten toimenpiteiden toteutumisesta verkoston tiivistämisen ja sitouttamisen osalta.

3. KESKEISET TOIMENPITEET

3.1. #LiikuttaviaPäätöksiä vaikuttamisen välineenä

Vaikuttamisviestinnän #LiikuttaviaPäätöksiä-kampanja käynnistettiin helmikuussa 2023. Kampanjan kärkenä on huoli lasten ja nuorten liikkumattomuudesta. Yhteisenä tavoitteena oli vaikuttaa hallitusohjelmaneuvotteluihin, varmistaa valtionosuusrahoituksen taso vuodelle 2024 ja solmia pitkäkestoisia suhteita poliittisiin päättäjiin. #LiikuttaviaPäätöksiä -kampanjaan kuului neljä valtakunnallista ulostuloa liikkumattomuuden teeman ympäriltä. Yhteiset viestit tukivat koko liikunnan ja urheilun vaalivaikuttamistyötä.

Urheiluopistoverkosto järjesti 14.3. Round table -keskustelutilaisuuden, jonka teemana oli löytää konkreettisia ratkaisuja lasten ja nuorten liikkumattomuuteen. Round table -keskustelun juonsi Sean Ricks, joka johdatteli keskustelua lasten ja nuorten liikkumattomuudesta aina liikkumattomuuden kansanterveydellisiin vaikutuksiin saakka. Tilaisuuteen kutsuttiin myös median edustajia. Toimittajien kirjoittamat uutiset julkaistiin mm. Helsingin Sanomissa, Keskisuomalaisessa ja STT:n kautta useissa maakunnan lehdissä. Tilaisuus onnistui hyvin ja nosti verkoston tunnettuutta sellaisissa uusissa yhteyksissä, jossa verkoston rooli ei entuudestaan ollut tuttu. Lisäksi verkoston puheenjohtaja Petri Jakonen ja hyvinvointiasiantuntija Petteri Kilpinen olivat keskustelemassa 14.3. Huomenta Suomen aamussa siitä, miten saadaan lapset ja nuoret liikkumaan.

"On hienoa, että puolueilta löytyy tukea myös Urheiluopistojen tavoitteleman poikkihallinnollisen toimenpideohjelman perustamiseksi. Liikunnallisen elämäntavan edistäminen vaatii sektorirajat ylittävää yhteistyötä, pitkäjänteistä kehittämistä ja riittävät resurssit. Liikkumattomuuteen on tartuttava konkreettisin toimin, yhteistyössä niin julkishallinnon kuin yksityisen ja kolmannen sektorin sekä kuntien ja hyvinvointialueiden kanssa. Me Urheiluopistoilla olemme valmiita tulevan vaalikauden urakkaan liikkumattomuuden ratkaisemiseksi – odotamme myös päättäjien siirtyvän sanoista konkreettisiin tekoihin."
-Petri Jakonen

3.2. Vastuullisuusohjelman 100 vastuullisuustekoa vuoden verkostotekona

Vuonna 2022 kootun vastuullisuustyöryhmän suurin tavoite ja saavutus oli kesäkuussa julkaistu Urheiluopistoverkoston vastuullisuusohjelma. Vastuullisuus oli esillä vahvasti keväällä sekä Opepäivillä että Verkostopäivillä. Opepäivien yhteydessä järjestettiin Erasmus+ rahoitteinen Sport and Sustainability -seminaari, jossa urheiluopistoverkosto oli yhtenä järjestäjänä. Urheiluopistoverkoston vastuullisuusohjelma pääsi kansainvälisesti esille kyseisessä 50 henkilön seminaarissa.

Alkuvuoden ajan vastuullisuustyöryhmä tiivisti ja kirkasti ajatusta urheiluopistojen kannalta olennaisimmista vastuullisuuden osa-alueista. Syksyllä merkittävässä roolissa oli vastuullisuusohjelmasta viestiminen. Jokainen urheiluopisto julkaisi konkreettisia esimerkkejä jokaisesta vastuullisuusohjelman kolmesta osa-alueesta. Lisäksi elokuussa julkaistu 100 vastuullisuustekoa -kampanja sai Vuoden verkostoteko 2023 palkinnon syksyn Verkostopäivillä. Kampanja oli loistava osoitus verkoston yhteistyöstä, sillä kampanjaa toteutti yhdessä vastuullisuustyöryhmän kanssa viestinnän tiimi. Syksyn aikana muotoiltiin myös urheiluopistoverkoston vastuullisuustavoitteet ja -mittarit vuosille 2023-2024. Hallituksen hyväksymät tavoitteet ja mittarit esiteltiin syksyn Verkostopäivillä, ja ne tulevat viemään konkreettisesti vastuullisuustyötä eteenpäin jokaisessa 12 urheiluopistossa.

3.3. Yhteistyöstä voimaa ja asiantuntemusta tutkintoperusteiden uudistukseen

Liikuntaneuvojan tutkintoperusteiden uudistaminen oli käynnistetty edellisen toimintavuoden aikana. Tutkintoperusteet saatiin viimeisteltyä opetushallituksen lausuntokierrokselle marraskuussa. Työhön osallistuivat aktiivisesti kaikki LPT-ohjausryhmän jäsenet. Vastuukirjoittajina toimivat Marja Siekkinen ja Sari Bergman-Hartikainen Lapin Urheiluopistolta. Aineistoa työstettiin yhdessä kevään Opepäivillä Vierumäellä sekä lokakuussa työpajassa Varalan Urheiluopistolla. Tehty uudistustyö sai kehuja opetushallituksen asiantuntijoilta jouhevasta ja sitoutuneesta toimeksiannon toteutuksesta. Osana tutkintoperusteiden uudistusta tehtiin vaikuttamistyötä nimikeuudistuksen edistämiseksi, jossa tavoitteena on muuttaa liikuntaneuvojan tutkintonimike liikunnanohjaajaksi. Työtä edistettiin yhteistyössä Nuoli ry:n kanssa. Uudistuksen toteutumisaikataulusta ei vielä ole tietoa.

Loppuvuodesta käynnistettiin valmistelut liikunnan ja valmennuksen ammattitutkintojen perusteiden uudistamiseksi. LAT- ja VAT-ohjausryhmät keskustelivat tarvittavista uudistuksista ja vuoropuhelu aloitettiin opetushallituksen kanssa. Uudistamistyö käynnistynee vuoden 2024 aikana yhteistyössä verkoston asiantuntijoiden kanssa.

3.4. Vapaan sivistystyön Ketterä käsikirja osaksi arjen toimintaa

Vapaan sivistystyön uudistettu opetussuunnitelma tiivistettiin "Ketterä käsikirja" -muotoon. Toimintavuoden aikana materiaali viimeisteltiin ja jaettiin kaikkien opistojen käyttöön. Sisältöä käsiteltiin kahdessa webinaarissa sekä kevään Opepäivillä. Tavoitteena oli sisältöjen yhtenäinen käyttöönotto, jonka avulla varmistetaan yhtenäinen ja laadukas koulutuksen toteutus. Loppuvuodesta Ketterän käsikirjan sisältöä täydennettiin etä-VST- ja turvallisuusohjeistuksella. Jatkotyöhön nostettiin VST-koulutuksen vaikuttavuuden mittaaminen. Ketterän käsikirjan käyttöönottoa jatketaan edelleen verkoston yhteisenä toimenpiteenä toteuttamalla yhteisiä kehittämiskokouksia ja parhaiden käytänteiden jakamista.

3.5. Viestintä strategisten tavoitteiden tukena

Tammikuun alussa suunniteltiin opistojen yhteistä viestintää vuodelle 2023. Suurimmat yhteiset viestinnälliset toimenpiteet olivat #LiikuttaviaPäätöksiä-vaikuttamisviestinnän kampanja; sisällöllisestä toteutuksesta vastasivat pääsihteeri Nina Luukkainen, hallituksen puheenjohtaja Petri Jakonen ja viestintätoimisto Miltton.

Ammatillista koulutusta markkinoiva Liikunnasta ammatti -webinaari toteutettiin Tredun tiloissa Tampereella 2.11.2023. Webinaarin tallenne on katsottavissa yhdistyksen verkkosivujen kautta.

Arjen viestintää tehtiin muun muassa nuorten tapahtumien opistokohtaisilla someviikoilla ja muulla strategiaan kiinnittyneellä lasten liikkumisen sisällöillä. Sosiaalisen median kanavina käytettiin Instagramia ja Facebookia: Instagram-julkaisuja tehtiin yhteensä 65 ja Facebook-julkaisuja 71. Lehdistötiedotteita lähetettiin kymmenen liittyen pääosin #LiikuttaviaPäätöksiä-teemoihin. Yhdistyksen verkkosivut toimivat yhteisen tiedon jakajana ja ajankohtaisten uutisten alustana. Verkoston sisäisiä uutiskirjeitä lähetettiin kymmenen. Yhteisenä työryhmien materiaalien jakoalustana käytettiin yhdistyksen Google Drivea.

Viestinnän tiimi palkittiin yhdessä vastuullisuustyöryhmän kanssa tehdystä 100 vastuullisuustekoa -kampanjasta Vuoden Verkostoteko 2023 -palkinnolla syksyn Verkostopäivillä.

Liikunnasta ammatti -webinaarin puhujat Tampereen Tohlopissa Tampereen seudun ammattiopiston studiotiloissa.

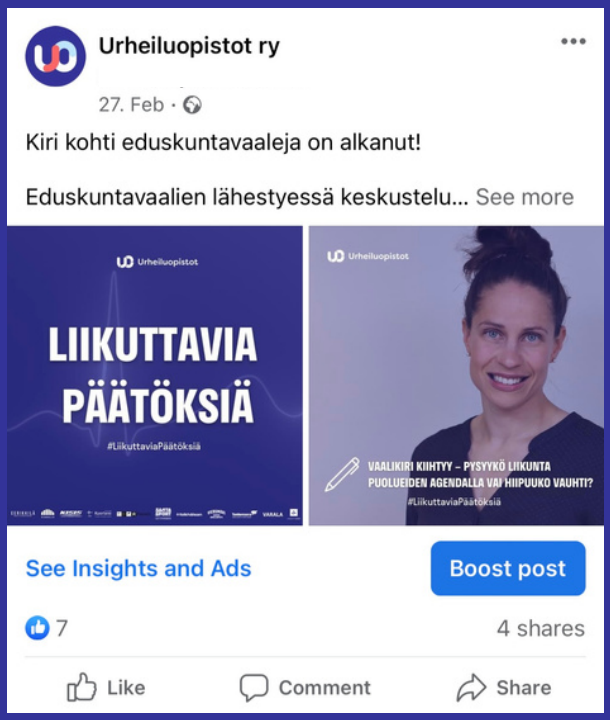

3.6. Verkostotapaamiset vuorovaikutuksen varmistajana

Verkostotoiminnan kehittämiseksi toteutettiin eri kohderyhmien tapaamisia. SUEK:n koulutuspäivät pidettiin 14.-15.3.2023 Helsingissä, jonne osallistui jokaisesta opistosta antidopingtyön vastuuhenkilöt. Opepäivät pidettiin Suomen Urheiluopistolla Vierumäellä 30.-31.5.2023, jossa keskityttiin erityisesti vapaan sivistystyön Ketterän käsikirjan viimeistelyyn ja LPT-tutkintoperusteiden työstämiseen. Verkoston ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön ammattilaisia oli koolla yli 70 henkilöä.

Verkostopäivät pidettiin keväällä Tanhuvaaran Urheiluopistolla 9.-10.5.2023. Yhteisinä aiheina olivat osaamisen kehittämisen kokonaisuus, vastuullisuusohjelma, johtamisjärjestelmä sekä vaikuttamisviestinnän toimenpiteiden arviointi. Syksyn verkostopäivät 16.-17.11.2023 kokosivat opistojen johtoa Solvallan Urheiluopistolle. Syksyn tapaamisessa kuultiin ajankohtaiskatsaus OKM:n ja Olympiakomitean asioista sekä työstettiin tulevan strategiapäivityksen toimintaympäristöanalyysia. Molempien verkostopäivien aikana toteutettiin avoimet Teams-infot koko verkoston henkilökunnalle.

Syksyn Verkostopäivillä jaettiin Sitoutunut urheiluopistoverkoston jäsen -diplomit hallituksessa pitkään vaikuttaneille Jukka Leivolle Vierumäeltä sekä Petri Jakoselle Eerikkilästä, jotka päättivät hallitusuran nykyisessä roolissaan toimintavuoden lopussa.

Opepäivät

Verkostopäivät, syksy

Verkostopäivät, kevät

Palkitut

3.7. Pääsihteerin opistokierros perehdytyksen vahvistajana

Elokuussa pääsihteerinä aloittanut Eerika Laalo-Häikiö toteutti syksyn aikana opistokiertueen, jonka tavoitteena oli tutustua jäsenten toimintaan, olosuhteisiin ja henkilöstöön. Kiertue oli onnistunut ja sen avulla pääsihteeri sai hyvän kokonaiskuvan yhdistyksen laajasta toimintakentästä sekä jäsenten erityispiirteistä.

- Varalan Urheiluopisto 4.9.
- Suomen Urheiluopisto Vierumäki 5.9.
- Lapin Urheiluopisto Santasport 14.-15.9.
- Kisakallion Urheiluopisto 25.9.
- Solvallan Urheiluopisto 2.10.
- Eerikkilän Urheiluopisto 6.10.
- Liikuntakeskus Pajulahti 9.10.
- Kuortaneen Urheiluopisto 11.-12.10.
- VuokattiSport 18.-20.10.
- Kisakeskus 25.10.
- Tanhuvaaran Urheiluopisto 9.-10.11.
- Kolmen Kampuksen Urheiluopisto 20.12.

3.7. Muut verkostot osana yhteistyötä

Urheiluopistot ry:n perustoimintaan kuuluu verkostomainen yhteistyö muiden sidosryhmien kanssa. OKM:n perustamassa pyöreän pöydän keskusteluissa oli tavoitteena selkiyttää liikunnan ja urheilun toimijoiden rooleja, tehtäviä ja vastuita sekä kirkastaa yhteinen tavoite. Toimintavuoden aikana toimi kaksi alaryhmää, jossa Jukka Tiikkaja edusti verkostoa valtakunnallisessa osaamisen kehittämisen työryhmässä ja Nina Luukkainen (loppuvuodesta Eerika Laalo-Häikiö) liikunnallisen elämäntavan työryhmässä. Molempien työryhmien toiminta jatkuu vuodelle 2024, vaikka pyöreän pöydän prosessi loppui marraskuussa päätöskokoukseen.

Yhteistyö Vapaa Sivistystyö ry:n kanssa jatkui aktiivisena. Toiminta keskittyi hallitustyöskentelyyn, jossa jäsenenä toimi Nina Luukkainen. VST ry:n syyskokouksessa 14.11. uudeksi hallituksen jäseneksi valittiin Eerika Laalo-Häikiö. VST ry:n kautta keskityttiin vaikuttamistyöhön hallitusohjelman leikkauksiin kohdistuen. Lisäksi viranomaisyhteistyö oli aktiivista niin OKM:n ja OPH:n työryhmissä.

Urheiluopistot ry on jäsenenä Sivistystala ry:ssä. Sivista edustaa sivistysalan yksityisiä työnantajia ja sen toiminta kattaa kasvatuksen ja opetuksen, tieteen ja tutkimuksen, taiteen ja kulttuurin sekä liikunnan ja urheilun alat. Sivistan elinkeinopoliittisessa valiokunnassa jäsenenä toimi Nina Luukkainen. Tehtävään nimettiin syksyllä Eerika Laalo-Häikiö. Sivistan kautta tehdään vaikuttamistyötä niin ammatillisen koulutuksen kuin vapaan sivistystyön kokonaisuuksissa.

Yhteistyö Suomen Olympiakomitean kanssa niin sisältöjen kehittämisen kuin vaikuttamisen osalta on entistä merkittävämpää. Huippu-urheilun kokonaisuudessa urheiluopistojen valmennuskeskukset toimivat aktiivisena kumppanina ja toimintaympäristönä. Säännöllistä yhteistä työtä toteutettiin OKE-verkostossa. Lisäksi pääsihteeri toimi vuorovaikutuksessa Olympiakomitean henkilöstön kanssa liittyen ajankohtaisiin vaikuttamistoimenpiteisiin. Toimiston muutto Sporttitalolle syyskuusta alkaen tiivisti käytännön yhteistyötä.

4. HALLINTO JA TALOUS

4.1. Sääntömääräiset kokoukset

Urheiluopistot ry:n kevätkokous järjestettiin 10.5.2023 Tanhuvaaran Urheiluopistolla Savonlinnassa ja syyskokous 17.11.2023 Solvallan Urheiluopistolla Espoossa. Syyskokouksessa päätettiin kutsua koolle ylimääräinen kokous, jossa yhdistyksen sääntöjä uudistetaan. Kokous kutsuttiin koolle 4.1.2024. Sääntömuutokset ennakkotarkastettiin kokousta varten PRH:ssa vuoden lopussa.

Syyskokouksessa Solvallassa hyväksyttiin Urheiluopistot ry:n uudeksi jäseneksi Kolmen Kampuksen Urheiluopisto.

KOLMEN KAMPUKSEN URHEILUOPISTO

4.2. Hallitus

Urheiluopistot ry:n hallitukseen vuonna 2023 kuuluivat

- toimitusjohtaja Petri Jakonen, Eerikkilän Urheiluopisto, puheenjohtaja
- valmennuskeskusjohtaja Tero Kuorikoski, Liikuntakeskus Pajulahti, varapuheenjohtaja
- rehtori Jukka Leivo, Suomen Urheiluopisto
- rehtori Marjaana Eskelinen, Varalan Urheiluopisto
- toimitusjohtaja Tomas Järvinen, Solvallan Urheiluopisto
- talousjohtaja Maija Hjelt, Kisakallion Urheiluopisto

Hallitus piti vuoden aikana kahdeksan kokousta. Hallituksen ulkopuolisena sihteerinä ja taloudenhoitajana toimi Urheiluopistot ry:n pääsihteeri Nina Luukkainen 12.5. asti ja 14.8. alkaen Eerika Laalo-Häikiö. Pöytäkirjat lähetettiin tiedoksi urheiluopistoverkoston johdolle.

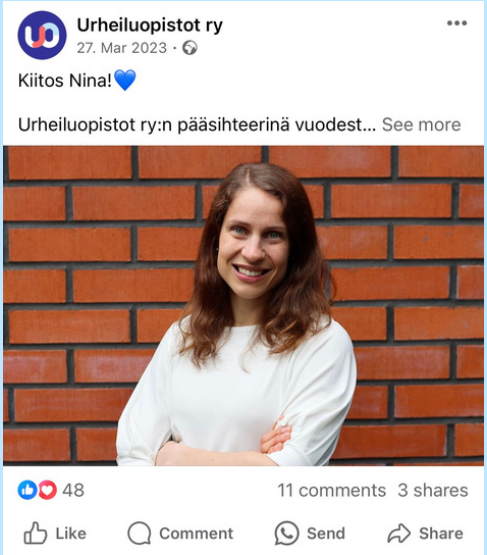

4.3. Toiminnottaiset ryhmät

Verkoston vuonna 2022 hyväksytyn johtamisjärjestelmän mukaisesti säännöllisesti kokoontuvina toiminnottaisina ryhminä jatkoivat toimitusjohtajien, valmennuskeskusjohdon, koulutusjohdon ja talousjohdon työryhmät. Niiden tehtävänä oli varmistaa verkoston tiedonkulku, strateginen tekeminen sekä yhteinen asioiden valmistelu. Jokaisen työryhmän vastuulla oli huolehtia roolin ja tehtävän mukaisesta yhteistyöstä sidosryhmien kanssa verkoston yhteisen näkemyksen edistämiseksi.

Toimitusjohtajat kokoontuivat kerran kuussa yhteensä kaksitoista kertaa ja heidän tehtävänään oli varmistaa yhteiset resurssit ja sitoutuminen verkostostrategian tavoitteisiin. Toimitusjohtajien vastuulla oli myös vaikuttamisviestinnän edistäminen.

Valmennuskeskusjohto kokoontui yhdessä Olympiakomitean osaamisen kehittämisen erikoistehtävän saaneiden (OKE-verkosto) tahojen kanssa. Valmennuskeskusjohdon tehtävänä oli kehittää toimintaa verkostostrategian ja suomalaisen urheilun tavoitteiden suunnassa sekä varmistaa toiminnan yhtenäinen laatu. Elokuussa verkosto antoi yhteisen lausunnon OKE-määrärahojen perusteisiin opetus- ja kulttuuriministeriölle.

Koulutusjohto kokoontui vuoden aikana neljä kertaa, joista yksi kokous toteutettiin Opepäivillä Vierumäellä keskustelukokouksena. Koulutusjohdon tehtävänä oli edistää ja kehittää vapaan sivistystyön ja ammatillisen koulutuksen lakien ja asetusten mukaista toimintaa sekä varmistaa yhdenmukainen laatu verkoston oppilaitoksissa. Tutkintokohtaiset ohjausryhmät sekä VST- ja työelämäyhteistyön kehittämisryhmät toimivat koulutusjohdon valmistelevina ryhminä.

Talousjohto kokoontui kuukausikokouksissaan yhteensä kymmenen kertaa. Talousjohdon tehtävänä on linjata ja kehittää urheiluopistojen talouden raportoinnin ja seurannan yhteisiä toimintatapoja. Talousjohto vastasi myös kiinteistöjen osalta yhteistyön kehittämisestä. Kiinteistöistä vastaavat kutsuttiin mukaan syyskuun kokoukseen, jonka pohjalta päätettiin järjestää kiinteistöjen vastuuhenkilöiden kehittämispäivä 14.11. Kehittämispäivän aikana tutustuttiin Kisakallion, Urhean ja Solvallan olosuhteisiin. Talousjohdon puolelta osallistuttiin aktiivisesti OKM:n VST-tilastointityöhön keväästä 2023 alkaen.

4.4. Kehittämis- ja ohjausryhmät

VST-kehittämisryhmä keskittyi työssään Ketterän käsikirjan viimeistelyyn ja käyttöönottoon. Työryhmä toteutti aiheeseen liittyen kaksi verkostowebinaaria, joista marraskuun webinaari keskittyi erityisesti etä-VST- ja turvallisuusnäkökulmiin. Tavoitteeksi asetettua yläkoululeiritysten ePerusteiden kirjaamista ei saatu toteutettua. Kehittämisryhmän vetäjänä toimi pääsihteeri.

Työelämäyhteistyön kehittämisryhmän vetäjänä toimi Hannele Kaperi Vierumäeltä. Ryhmän keskeisenä tavoitteena oli kehittää verkostossa yhteistyötä työelämän kanssa ja parantaa yhteistyön laatua. Työryhmä toteutti työelämäwebinaarin työpaikkaohjaajille 11.12.2023.

Vastuullisuustyöryhmä tapasi toimintavuoden aikana kerran Vierumäellä ja kuusi kertaa Teamsissa työstäen verkoston yhteisen vastuullisuusohjelman. Työryhmän vetäjänä toimi Urheiluopistot ry:n viestintäkoordinaattori Krista Kyyrönen.

Lasten liikunnan tiimi kokoontui neljä kertaa edistämään verkoston strategiaa lasten liikkumisen osalta. Oleellisena sisältönä ollut Harrastamisen Suomen mallin hankehausta ei saatu toivottua tukea. Toiminnan pääpainopisteenä oli yhteistyö verkoston viestintätiimin kanssa. Viestinnän kautta tuotiin esille monipuolista työtä lasten liikunnan edistämiseksi. Lasten liikunnan tiimiä veti pääsihteeri.

Viestintätiimi kokoontui vuoden aikana kahdesti livenä: huhtikuussa Helsingissä ja elokuussa Tampereella. Teams-tapaamisia oli läpi vuoden viisi. Viestintätiimin vetäjänä toimi Krista Kyyrönen; ja tiimin rooli koko verkoston läpileikkaavana toimijana oli merkittävä.

Verkostossa toimivat tutkintokohtaiset ohjausryhmät, jotka kokoontuivat vuoden aikana noin neljä kertaa. Ohjausryhmien tehtävänä on kehittää verkoston oppilaitosten järjestämän koulutuksen yhteistä laatua, koulutuksen prosesseja ja sisältöjä sekä opetusta ja ohjausta.

Ohjausryhmät toimivat tiiviissä yhteistyössä koulutusjohdon ja pääsihteerin kanssa. Ohjausryhmien puheenjohtajina vuonna 2023 toimivat:

- Liikunnanohjauksen perustutkinnon ohjausryhmä
  - puheenjohtaja Hanna Junes, Kolmen kampuksen Urheiluopisto
- Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinnon liikunnan osaamisala
  - puheenjohtaja Liisa Lattu, Suomen Urheiluopisto
- Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinnon valmennuksen osaamisala
  - puheenjohtaja Ilkka Haapea (kevät) / Marko Viitanen (syksy), Suomen Urheiluopisto

4.5. Edustukset

Urheiluopistoverkoston edustuksia vuoden 2023 aikana:

- **Opetus- ja kulttuuriministeriö:**
  - Vapaan sivistystyön yhteistyöryhmä (YTR): Nina Luukkainen / Eerika Laalo-Häikiö, Urheiluopistot ry, varajäsen Marjaana Eskelinen
  - Ammatillisen koulutuksen seurantaryhmä: Marjaana Eskelinen, Varalan Urheiluopisto
  - ”Yhdessä”- pyöreä pöytä: Jukka Tiikkaja, Suomen Urheiluopisto ja Nina Luukkainen, Urheiluopistot ry
  - VST-tilastointi: Anu Häkkinen, Tanhuvaaran Urheiluopisto
  - VST-vaikuttavuus ja seuranta: Eerika Laalo-Häikiö, Urheiluopistot ry
- **Suomen Olympiakomitea ”Yhdessä”-prosessin työryhmät:**
  - Valtakunnallinen osaamisen kehittämisen työryhmä, Jukka Tiikkaja, Suomen Urheiluopisto ja Nina Luukkainen / Eerika Laalo-Häikiö, Urheiluopistot ry
  - Liike ja liikunnallinen elämäntapa: Nina Luukkainen / Eerika Laalo-Häikiö, Urheiluopistot ry
- **Vapaa sivistystyö ry:n hallitus**
  - Nina Luukkainen, Urheiluopistot ry ja Jussi Sirviö, Lapin Urheiluopisto Santasport, varajäsen (14.11. alkaen Eerika Laalo-Häikiö, Urheiluopistot ry ja Marjaana Eskelinen, Varalan Urheiluopisto, varajäsen)
- **Sivistystyönantajat ry:n Elinkeinopoliittinen valiokunta**
  - Nina Luukkainen, Urheiluopistot ry
- **Opetushallitus**
  - Työelämätoimikunta, Sari Karjalainen, Varalan Urheiluopisto ja Pekka Kainulainen, Kolmen Kampuksen Urheiluopisto

4.6. Talous

Urheiluopistot ry:n toiminnantarkastajiksi vuodelle 2023 oli valittu Sami Lehtinen Eerikkilän Urheiluopistosta ja Marja-Liisa Tahlo Varalan Urheiluopistosta. Varatoiminnantarkastajiksi oli valittu Jari Tuononen Liikuntakeskus Pajulahdesta ja Jaakko Niiranen Kuortaneen Urheiluopistosta. Sami Lehtisen ollessa esteellinen toimimaan toiminnantarkastajana, vuoden 2023 toiminnantarkastajina toimivat Marja-Liisa Tahlo ja varatoiminnantarkastaja Jaakko Niiranen.

Yhdistyksen talous on edelleen vakaalla pohjalla, vaikka taloudellinen tulos painui 17 182,86 euroa tappiolliseksi. Toimintavuoden aikana uuden pääsihteerin rekrytointikustannukset toivat odottamattomia lisäkustannuksia sekä budjetoitu hanketuki 10 000 euroa Harrastamisen Suomen malliin jäi saamatta. Kuluja oli lopulta 120 603, 86 euroa ja tuottoja 103 532 euroa. OKM:n valtionapua saatiin 50 000 euroa budjetoidun mukaisesti. Yhdistyksen jäsenmaksu säilyi ennallaan ollen 4 500 euroa. Kassavarat olivat vuoden 2023 lopussa 100 444 euroa sisältäen vuodelle 2024 erityisavustuksen 25 000 euroa. Oma pääoma tilikauden lopussa oli 71 210,63 euroa.

Urheiluopistot